

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๙๑๒/๑๓๐

สลด. (eMail)

ส่ง : กนธ.

รับที่ : ๘11505/67

29 ต.ค. 2567 เวลา 17.28 น.

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการ
สิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ.

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง (๑) หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๒๑๐๓๙
ลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗
(๒) หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๑๒/๗๗
ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๖๗

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างกฎกระทรวงดังกล่าวที่ตรวจพิจารณาแล้ว

ตามหนังสือที่อ้างถึง (๑) ความว่า สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้สำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้น
ค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย พ.ศ. ตามที่กระทรวงมหาดไทยเสนอ
เป็นการล่วงหน้า เนื่องจากเป็นเรื่องที่ต้องดำเนินการตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ
หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่จะครบ
กำหนดเวลาออกกฎวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจะได้นำเรื่อง
ดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป นั้น

บัดนี้ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวง
ดังกล่าวเสร็จแล้ว โดยได้แก้ไขวันใช้บังคับกฎกระทรวง เป็น “ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามร้อย
หกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป” เพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางการ
ร่างกฎหมายกรณีกำหนดวันใช้บังคับกฎหมายเป็นช่วงเวลาที่ให้กำหนดเป็น “วัน” และเพื่อให้ราชการ
ส่วนท้องถิ่นทุกแห่งได้มีระยะเวลาเตรียมการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม
เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยตามร่างกฎกระทรวงนี้ ซึ่งจะต้องดำเนินการตามกระบวนการ
จัดทำข้อกำหนดของท้องถิ่นที่ต้องเสนอต่อสภาของราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบกับได้คำนึงถึง
ช่วงเวลาที่ต้องมีการเลือกตั้งสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีที่จะครบวาระในเดือนมีนาคม ๒๕๖๘
รวมทั้งสร้างความรับรู้และความเข้าใจกับประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน
และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมตามผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริม
การปกครองท้องถิ่น) ชี้แจง นอกจากนี้ ได้ปรับปรุงวิธีการคำนวณอัตราค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน

และกำจัดสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยให้มีความเหมาะสมและชัดเจนมากยิ่งขึ้น โดยเปลี่ยนการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมแบบอัตราคงที่ (fixed rate) เป็นการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมขั้นสูง เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมให้เกิดความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ต้นทุน และความคุ้มค่าในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และสอดคล้องกับมาตรา ๓๔/๓ (๓) แห่งพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง รวมทั้งตัดการยกเว้นค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิภูลและมูลฝอยกรณีผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยที่สามารถคัดแยกมูลฝอยเป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่น และกรณีบุคคล หรือชุมชน หรือหมู่บ้าน ที่มีการจัดการปริมาณมูลฝอยจนปราศจากสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย ออก เนื่องจากกระทรวงมหาดไทยยังไม่มีหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการดำเนินการที่ชัดเจนเพื่อให้ประชาชนได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมดังกล่าว หากกระทรวงมหาดไทยมีหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการยกเว้นค่าธรรมเนียมที่ชัดเจนเมื่อใดแล้ว สามารถออกกฎกระทรวงยกเว้นค่าธรรมเนียมเพิ่มเติมในภายหลังได้ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย สำหรับหนังสือยืนยันให้ความเห็นชอบกับการแก้ไขเพิ่มเติมร่างกฎกระทรวงดังกล่าว นั้น กระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) และกระทรวงสาธารณสุข (กรมอนามัย) จะได้เสนอมายังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีโดยตรงภายใน ๕ วัน นับจากวันที่ได้รับร่างกฎหมายที่สำนักงานฯ ตรวจพิจารณาแล้ว

อนึ่ง ตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีข้อสังเกตประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีในการอนุมัติหลักการร่างกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิภูลและมูลฝอย พ.ศ. ที่กระทรวงมหาดไทยเสนอตามหนังสือที่อ้างถึง (๒) สรุปได้ว่า คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ได้ตั้งข้อสังเกตว่าการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามร่างกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองฯ ควรจะต้องสอดคล้องและไม่เกินไปกว่าอัตราค่าธรรมเนียมที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดในกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกไปอนุญาตหนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งออกตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ ด้วย และกรุงเทพมหานครก็ได้มีข้อสังเกตว่า เกณฑ์การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามร่างกฎกระทรวงดังกล่าวไม่สอดคล้องกับกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกไปอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิภูลหรือมูลฝอยฯ ทำให้ราชการส่วนท้องถิ่นเกิดความสับสนในการออกข้อกำหนดท้องถิ่นให้สอดคล้องกับกฎกระทรวงทั้งสองฉบับ นั้น

ในการประชุมเพื่อตรวจพิจารณาร่างกฎกระทรวงฯ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น) ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมอนามัย) และผู้แทนกรุงเทพมหานครได้พิจารณาข้อสังเกตดังกล่าวแล้ว เห็นว่า พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีเจตนารมณ์ให้กระทรวงมหาดไทยเป็นเจ้าภาพในการบูรณาการด้านการบริหารจัดการ

สิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย เพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นอาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๔/๓ (๓) และ (๔) ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้บริการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย และกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามมาตรา ๓๔/๒ ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยในการจัดทำร่างกฎกระทรวงฯ กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมโดยอ้างอิงรายการค่าธรรมเนียมและอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองฯ ที่อยู่ภายใต้หลักผู้ก่อมลพิษเป็นผู้จ่าย และเพื่อให้ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถจัดเก็บค่าธรรมเนียมที่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายจริงที่ใช้ในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย อันจะทำให้ราชการส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้น ช่วยลดภาระด้านงบประมาณของรัฐบาลที่ต้องจัดสรรให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น ดังนั้น ราชการส่วนท้องถิ่นจึงต้องอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองฯ ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นให้สอดคล้องกับร่างกฎกระทรวงฯ และอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุขฯ ออกข้อกำหนดของท้องถิ่นกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมตามกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมการออกใบอนุญาต หนังสือรับรองการแจ้ง และการให้บริการในการจัดการสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๕๙ เฉพาะรายการค่าธรรมเนียมที่ไม่ซ้ำซ้อนกับร่างกฎกระทรวงฯ เช่น ค่าธรรมเนียมการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจะได้จัดทำแนวทางการออกข้อกำหนดของท้องถิ่นเกี่ยวกับการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยและแจ้งเวียนให้ราชการส่วนท้องถิ่นทุกแห่งทราบต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปกรณ์ นิลประพันธ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

กองกฎหมายสวัสดิการสังคม

ฝ่ายกฎหมายสาธารณสุข

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๒๒๐๖ ต่อ ๑๐๔๙ (นางกรรวราฯ)

โทรสาร ๐ ๒๒๒๒ ๖๒๐๑

www.ocs.go.th

www.lawreform.go.th

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@ocs.go.th